

Seurakuntaneuvoston kokous

Aika: **keskiviikko 25.3.2020 klo 18.00 – 18.43**
Paikka: seurakuntasali, Mykkäläntie 6, 73100 Lapinlahti
Osallistujat:
Jäsenet: Jäntti Lauri, kirkkoherra, pj.
Kettunen Minna varapj.
Haverinen Raimo
Koistinen Anna-Liisa
Lahtinen Tuomo
Niiranen Anne
Nissinen Olavi (paikalla § 18 alkaen)
Sonninen Jorma
Viitaniemi Katri

Varajäsen: Bergqvist Maritta
Rissanen Sirpa
Sorjonen Anu
Tikkanen Leena

13 /13

Poissa: Kyyrö-Harju Pia
Kinnunen Mikko
Lehtola Eero
Rannio Anna

Muut osanottajat: Kaasinen Riitta, sihteeri

Asiat: pykälät 13 - 22

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Minna Kettunen
puheenjohtaja

Riitta Kaasinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus Heti kokouksen jälkeen.

Pöytäkirja on tarkastettu ja pöytäkirjan sivut varmennettu nimikirjaimillamme
Allekirjoitukset

Sirpa Rissanen

Tuomo Lahtinen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä:

paikka ja ajankohta Kirkkoherran huoneessa, Mykkäläntie 6, 26.3.2020 – 25.4.2020

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä em. ajan
Paikka ja aika: Lapinlahti ___/___ 2020

Riitta Kaasinen, sihteeri

Kokouksen avaaminen

Skn § 13

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja **JORMA SONNINEN** piti alkuhartauden.

Lailisuus ja päätösvaltaisuus

Skn § 14

KL 7: 4 §: "Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla."

Esityslista on lähetetty 16.3.2020 sähköpostilla. Todetaan paikalla olevat jäsenet ja läsnäolo-oikeutetut.

Puheenjohtajan esitys: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Sihteerin, pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen

Skn § 15

Sihteeri Arja Toivanen on työasioiden vuoksi estynyt olemaan paikalla.

Puheenjohtajan esitys: Valitaan sihteeriksi Riitta Kaasinen sekä pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi Pia Kyyrö-Harju ja Tuomo Lahtinen.

Päätös: Pia Kyyrö-Harju poissa. Sihteeriksi valittiin Riitta Kaasinen ja pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi Sirpa Rissanen ja Tuomo Lahtinen.

Kokouksen työjärjestys

Skn § 16

Puheenjohtajan esitys: Toimitettu esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Esityslistaan lisätty pykälään 15 kokouksen sihteerin valinta sekä lisätty pykälä 18 Poikkeusolot.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet _____/_____

Aloite Lapinlahden seurakunnan lakkauttamisesta ja liittymisestä Ylä-Savon seurakuntaan

Srkn § 17

Ylä-Savon seurakuntayhtymässä ja sen seurakunnissa on vuosina 2018-2019 ollut käynnissä Veto 3 –kehittämishanke. Hankkeelle on saatu kehittämisavustusta Kuopion hiippakunnan tuomiokapituliilta 10.000 euroa vuodelle 2018 ja 20.000 euroa vuodelle 2019.

Veto-hankkeessa kehittämisen lähtökohtana ja tavoitteena ovat olleet talouden reunaehdot eli niukkenevat voimavarat tilanteessa, jolloin Ylä-Savon seurakuntayhtymän ja sen eri seurakuntien perustehtävät tulisi saada hoidettua nykyistä vähemmillä resursseilla. Kehittämistyön tavoitteena on ollut selvittää ja analysoida, millaista kehittämistä tulisi kohdentua Ylä-Savon seurakuntayhtymän ja sen viiden seurakunnan

- 1) eri rakenteisiin (yhtymän ja seurakuntien organisoituminen, valta, johtaminen, viestintä, yhteistoiminta),
- 2) henkilöstövoimavaroihin (sijoittuminen, oikeudenmukainen kohdentuminen, seurakuntien kesken, henkilöstön joustavaa käyttö ja liikkuvuus),
- 3) työalojen väliseen yhteistyöhön ja vastuunjakoon,
- 4) henkilöstön osaamiseen ja osaamisen hyödyntämiseen laajasti niin, että seurakuntien perustehtävä ja sitä tukevat yhtymän palvelut saataisiin toteutettua vaikuttavasti ja laadukkaasti sekä henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista tukien.

Kehittämisen prosessin aikana on saatu koko henkilöstö ja luottamushenkilöt ymmärtämään paremmin organisaation (yhtymä ja seurakunnat) nykyinen taloudellinen tilanne, laskussa oleva yhtymän seurakuntien jäsenmäärä sekä niihin liittyvät tulevaisuuden ennusteet. Tämän tietoisuuden kautta on saatu syntymään parempaa ja syvällisempää ymmärrystä, vastuullisuutta ja sitoutumista organisaation yhteiseen kehittämiseen.

Yhteistoiminnallisen kehittämisen myötä kaikilla on ollut oikeus ja velvollisuus osallistua. Henkilöstön osaaminen ja ideat ovat olleet tärkeässä roolissa, kun organisaatiolle on ideoitu uusia rakenteita ja toimintamalleja, joilla olisi mahdollista turvata tulevaisuudessakin seurakuntalaisille tarjottavat palvelut sekä työpaikat. Vaikutusmahdollisuudet ja osallisuus organisaation kehittämisessä ovat tärkeitä tekijöitä sekä työhyvinvoinnin että työn tuloksellisuuden kannalta.

Kehittäminen on tapahtunut

- ohjausryhmätyöskentelynä
- työyhteisö- ja henkilöstöpäivinä,
- henkilöstön kirjallisina ja suullisina kuulemis- ja kehittämis-tilaisuuksina sekä
- temaattisina kehittämispajoina/-tilaisuuksina.

Ohjausryhmä ja Veto 3 -hankkeen kehittämistyön ohjaajat koostivat tilaisuuden ryhmätöitä ja yhteisiä pohdintoja varten yhteenvedon Veto 3 -hankkeen materiaalien pohjalta yhden seurakunnan myönteisistä piirteistä, joilla olisi mahdollista saada parannusta nykytilanteen kehittämistarpeisiin sekä myös talouden, jäsenkehityksen ja henkilöstön tilanteeseen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet _____/_____

1 Talous ja voimavarat

- Seurakuntaelämää voi kehittää yhdistämällä kaikki voimat yhteen => sama "firma" ja yksi talousarvio.
- Yhteisistä resursseista sopiminen helpompaa.
- Seurakuntien henkilöstön voi kohdistaa paremmin → kustannussäästöt
- Toiminnan suhteuttaminen niukkeneviin resursseihin onnistuu.

2 Joustava malli ja identiteetit

- Organisaation muokkaus itse parhaaksi katsomallamme tavalla – voi ko-keilla uutta ja palata takaisin ja valita uuden suunnan
- Eri (alue)seurakunnilla on omat identiteetit. (Vaikka olisi yksi seurakunta, niin eri alueen nimi osoittaa seurakunnan mm. Sonkajärven alue seurakunta).
- Yhdelle seurakunnalle muotoutuisi identiteetti.

3 Päätöksenteko, luottamushenkilöt

- Selkeyttä päätöksentekoon, yksinkertaistaisi hallintoa => yksi seurakunta- tai kirkkoneuvosto ja -valtuusto JA alueneuvostot => vaalit vähenee 5 → 1 ja niihin liittyvä työ vähenee, ei 5-kertaisia srk-neuvostoja ja -vaaleja => säästöt

4 Hallinto

- Hallinto kevenee, tiivistyy, on yksinkertaisempaa - ei päällekkäistä ja moninkertaista työtä (esim. vaaleissa seurakuntasihteerien työt vähenevät)
- Hallinto ja toiminta "samoissa käsissä", alue seurakunnissa kevyt hallinto => yhteissuunnittelu, hankinnat, rekrytoinnit => toiminta tehostuu => talous hallinnassa
- Talous-, hallinto-, viestintä- ja kiinteistöasioiden edelleen kehittäminen paranee
- Viestintä: yhdet verkkosivut (ennen 7) - yksi ulkoinen ja yksi sisäinen/Intra => tulisi aikaa tapahtumaviestintään, vapautuisi voimavaroja muualle.

Veto 3 –kehittämishankkeessa on laadittu selvitys Ylä-Savon seurakuntayhtymän purkautumisesta ja yhden seurakunnan perustamisesta. **Selvityksessä päädytään esittämään yhden yhteisen seurakunnan mallin valitsemista tulevaksi organisoitumistavaksi.**

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 19.11.2019 § 148 hyväksynyt laaditun selvityksen ja lähettänyt asian seurakuntaneuvostoille tiedoksi ja myöhempiä toimenpiteitä varten.

Seurakunnissa on järjestetty työntekijöiden ja seurakuntalaisten kuuleminen koskien ehdotusta yhden yhteisen seurakunnan perustamisesta. Työntekijöiden kuuleminen Lapinlahdella oli 29.1.2020 ja seurakuntalaisten kuuleminen 13.2.2020.

Selvityksestä poiketen seurakuntavaalit pidettäisiin vuoden 2022 alussa niin, että valitaan yhden yhteisen seurakunnan kirkkovaltuuston jäsenet vuodelle 2022 ja samalla vuosille 2023-2026. Kirkkolaki 23 luku 10 §:n 5 momentin mukaan ylimääräisissä seurakuntavaaleissa valittujen toimikausi kestää kulu- massa olevan vaalikauden loppuun tai seuraavan vaalikauden loppuun, jos vaali toimitetaan vaalikauden viimeisenä vuotena.

Edellämainituin perustein VETO 3 –hankkeen ohjausryhmä ehdottaa että Lapinlahden seurakuntaneuvosto:

- 1) tekee aloitteen Lapinlahden seurakunnan lakkauttamisesta 31.12.2021 lukien ja liittymisestä 1.1.2022 perustettavaan Ylä-Savon seurakuntaan. Samalla Ylä-Savon seurakuntayhtymä purkautuu,
- 2) uuden Ylä-Savon seurakunnan alue on nykyisten Iisalmen, Keiteleen, Lapinlahden, Pielaveden ja Sonkajärven kunnan alueet,
- 3) Ylä-Savon seurakuntayhtymän omaisuus siirtyy 1.1.2022 lukien Ylä-Savon seurakunnalle, joka kyseisestä ajankohdasta lukien vastaa siirretyn omaisuuden kohdistuvista veloista ja muista velvoitteista,
- 4) Kirkkojärjestyksen 13:6 §:n mukaisesti Kirkkohallitus määrää niitä seurakuntien vapaaehtoisia rahastoja, jotka on perustettu määrättyjä tarkoituksia varten tai lahja- ja testamenttivaroin, käytettäväksi edelleen niiden tarkoituksen ja ehtojen mukaisesti.
- 5) seurakuntavaalit pidetään vuoden 2022 alussa niin, että valitaan yhden yhteisen seurakunnan kirkkovaltuuston jäsenet vuodelle 2022 ja samalla vuosille 2023-2026 (Kirkkolaki 23 luku 10 §).

Yhden seurakunnan perustamiseen ja yhtymän purkamiseen liittyy myös ongelmia ja haasteita.

Liitosselvityksessä todetaan seuraavat ongelmat, haitat ja riskit:

MUUTOSHÄMMENNYS

- Työntekijät sekaisin muutoksesta, vie aikaa, ennen kuin eri käytännöt ja työtavat löytävät sopuisat uomansa.

SEURAKUNNAT, ALUEELLINEN TOIMINTA

- Kirkkolaki/ohje/säädös ei ohjaa alueellista mallia.
- Seurakuntien itsenäisyys, nimi ja oma päätösvalta katoaa.
- Seurakunnan imago voi muuttua virastomaisemmaksi, paikalliset identiteetit haihtuisivat pois.

LUOTTAMUSHENKILÖT, SEURAKUNTALAISET

- Luottamushenkilöt vähenevät, rooli pienenee
- Jäsenten sitoutuminen omaan seurakuntaan voi ohentua, alussa seurakunta voi tuntua kaukaisemmalta kuin nykyisin, seurakuntalaisen tunto jäsenyyden merkityksestä heikkenisi edelleen.

PÄÄTÖKSENTEKO

- Päätöksenteko voi etäännyä seurakunnista, toiminnan keskittäminen => unohtuvatko laita-alueet? Miten pienten alueiden ääni kuuluisi?
- Alueellinen demokratia kaventuu ja päätösvalta voi keskittyä Iisalmeen, mielikuvana voi olla, että Iisalmen seurakunta säilyy ja pienet liitetään siihen. => jäsenmäärästä johtuen Iisalmella ollut aiemminkin suurin edustus yhteisissä elimissä ja silti yhteistyö YKN:ssä ja YKV:ssä ollut sujuvaa ja toimittu pääsääntöisesti yhdessä yhteisen edun nimissä.

JOHTAMINEN

- Johtaminen etäänny
- Oman seurakunnan kirkkoherran virka muuttuu kappalaisen viraksi
=> Selkeytettävä esimiesrakenne ja roolit – kuka on kenenkin esimies? Alueilla, paikallisesti, kuka johtaa?

TOIMINNAN ORGANISOIMINEN, MUUTOKSIA

- Toiminnan organisoiminen maantieteellisesti isossa seurakunnassa on haastavaa.
- Omat haasteensa on sekä alueorganisaatiossa että työalaorganisaatiossa. Molemmat voivat olla omalakisia.
- Kaikissa kirkoissa ei ehkä olisi enää klo 10 jumalanpalvelusta vaan niitä porrastettaisiin.

Työntekijöiden ja seurakuntalaisten kuulemisissa nostettiin esille mm. seuraavia asioita:

- Yhden yhteisen seurakunnan perustamista on perusteltu hallinnon yksinkertaistamisella, taloudella ja henkilöstön liikkuvuudella. Kaikkia näitä asioita voidaan kehittää myös nykyisessä yhtymämallissa. Säästöjä ei saada aikaan organisaatiota muuttamalla, vaan ne vaativat aina erikseen päätöksentekoa. Säästöjä saadaan aikaan vain henkilöstöä ja kiinteistöjä vähentämällä.
- Lapinlahden ja Varpaisjärven välillä työvoima jo liikkuu, kun niillä on kaksi yhteistä työntekijää. Liikkuvuus ei välttämättä edellytä liitosta.
- Lauri Jäntti ilmoitti liittävänsä kuulemismuistioon oman kirjallisen selvityksensä, jonka hän on jo aiemmin toimittanut ohjausryhmän jäsenille ja oman seurakuntansa luottamushenkilölle.
- Ei ole saatu konkreettista esitystä työn organisointitavasta, joten ei voida ottaa kantaa, mitä päätös tulee sisältämään.
- Esitettiin näkemys, jonka mukaan seurakunnan kasvottomuus vieraannuttaa ihmisiä eroamaan entistä enemmän kirkosta.
- Esitys yhden seurakunnan mallista ei tuo:
 - a) lisää rahaa
 - b) lisää seurakuntalaisia
 - c) lisää mahdollisuuksia vaikuttaa oman seurakunnan asioihin.Lisäksi toimintatavat ja työnjako ja kustannusvaikutukset ovat selvittämättä.

Lisäksi yhden seurakunnan mallissa on nähty seuraavia haasteita:

- DEMOKRATIAVAJE: Vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden määrä seurakuntayhtymän alueella pienenisi noin 70%. Ison seurakunnan päätöksenteossa varsinkin reuna-alueiden tuntemus ohenee ja paikallinen demokratia lähes katoaa.
- JOHTAMISEN HAASTEELLISUUS: Organisaation onnistuminen riippuu eniten johtamisesta. Suuressa ja monitasoisessa seurakunnassa hyvin toimivan johtamisjärjestelmän rakentaminen on erittäin haastavaa. Seurakuntatyön johtaminen jakaantuisi alueelliseen ja tehtäväalueiden johtamiseen, joita kumpaakin tarvitaan. Merkittävä osa johtamisesta etäännyisi paikalliselta tasolta, mikä vähentää joustavuutta ja herkkyyttä reagoida toimintaympäristöön.

Kirkkoherralle olisi todella suuri haaste johtaa alueellisesti suuressa seurakunnassa sekä tehtäväalueita että eri alueseurakuntia tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Kirkkoherran lisäksi tarvitaan kirkkoherran varahenkilö sekä useita työala- ja aluejohtajia. Johtamisen eri tasojen suhde toisiinsa on vaikea hahmottaa. Valta ja vastuu näiden johtamisen eri tasojen kesken on hankala määritellä selkeästi. Johtamisjärjestelmästä tulee helposti kankea, epätarkka ja konfliktiherkkä. Johtamisen takkuilu vaikuttaa herkästi ilmapiiriin, työhyvinvointiin ja seurakuntalaisten tyytyväisyyteen. Väliportaana esimiesjärjestelmän kasvu ja organisaation koon suureneminen johtavat myös henkilöstökustannusten kasvuun. Myös työpalaverien määrä lisääntyy, koska työntekijöillä olisi kaksi työyhteisöä: oma alueseurakunta ja oma tehtäväalue. Vastaavista liitoksista saadut kokemukset osoittavat, että aluekappalaisen työmäärä verrattuna entiseen kirkkoherran työhön ei välttämättä vähene merkittävästi. Toiminnan suunnittelua työntekijöiden ja seurakuntalaisten kanssa, tiedottamista, raportointia ja taloushallinnon perustoimia on alueseurakunnissa lähes entiseen tapaan. Vain päätösvaltainen hallintotyöskentely siirtyy muualle. Kirkkoherran työpanosta ei siis vapaudu varsinaiseen seurakuntatyöhön kovin paljon.

- PROSESSIN AIKATAULU: Näin merkittävän ja historiallisen muutoksen kyseessä ollen olisi parempi, että julkinen keskustelu ylittäisi vaalikauden rajan, jolloin seurakuntalaiset voisivat vaikuttaa asiaan vaalien kautta. Vuoden 2018 seurakuntavaalien aikaan ei vielä tällaista keskustelua ollut.

Lisätietona seurakuntaneuvoston jäsenille lähetetään seuraavat asiakirjat:

- Selvitys Ylä-Savon seurakuntayhtymän purkautumisesta ja yhden seurakunnan perustamisesta
- Muistiot työntekijöiden ja seurakuntalaisten kuulemisesta

Puheenjohtajan esitys:

Edellä kuvattujen selvitysten perusteella seurakuntaneuvosto ei pidä tarkoituksenmukaisena Lapinlahden seurakunnan lakkauttamista, seurakuntayhtymän purkamista ja yhden Ylä-Savon seurakunnan perustamista.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Poikkeusolot

Skn § 18

Valtioneuvosto ja eduskunta ovat julistaneet 16.3.2020 Suomeen poikkeusolot 13.4.2020 saakka koronavirusepidemian hidastamiseksi. Tilanne jatkuu toennäköisesti pitempäänkin. Yli 10 hengen kokoontumiset on kielletty, ja pienempiäkin kokoontumisia suositellaan järjestettäväksi vain, jos ne ovat välttämättömiä. Kirkkohallitus ja piispat ovat antaneet seurakunnille ohjeita tehtävien hoitamiseksi poikkeusolojen aikana. Kaikki yleiset tilaisuudet, kerhot ja ryhmät sekä koulu- ja laitospöyrynnit on peruutettu. Myös kotikäyntejä välteään, erityisesti riskiryhmien, mm. yli 70-vuotiaiden osalta. Jumalanpalvelukset pidetään vain internetin välityksellä jokaisessa seurakunnassa. Lapinlahdella sitä varten on käytössä nettiradio ja YouTube-kanava. Kirkolliset toimitukset jatkuvat rajoitusten puitteissa. Hautaan siunaamisiin voivat osallistua lähimmät omaiset, kunhan tilaisuus pysyy pienenä. Diakoniatyö jatkuu entiseen tapaan, ryhmiä lukuun ottamatta. Diakonian tarve onkin kasvanut. Kasvatustyö toimii pääasiassa netin välityksellä. Kaikkia käytettävissä olevia viestintävälineitä pyritään hyödyntämään niin paljon kuin mahdollista. Työntekijät hoitavat omia tehtäviään niiden välityksellä sekä tekevät rästiin jääneitä töitä ja tulevan suunnittelua. Lomautuksia ei ole toistaiseksi suunnitteilla. Hallinnon kokouksia voidaan tarvittaessa pitää rajoituksista huolimatta.

Puheenjohtajan esitys: Merkitään edellä kerrotut asiat tiedoksi.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Muut asiat

Skn § 19 Muita asioita ei ilmennyt.

Tiedoksiannot

Skn § 20

Puheenjohtajan esitys: 1) Merkitään tiedoksi kirkkoherran viranhaltijapäätökset 2020:
1 § Roope Litmasen palkkaaminen nuorisotyönohjaajan sijaiseksi ajalle 7.1.-29.2.2020
2 § Kairo Kivilon palkkaaminen osa-aikaiseksi lastenohjaajaksi 3 t/vko ajalle 9.1.-24.5.2020
3 § Lastenohjaaja Jaana Ryhäsen opintovapaa ajalle 2.-8.3.2020
Henkilöstöhallinnon päätökset esitellään kokouksessa (liite).

2) Seuraava seurakuntaneuvoston kokous pidetään tiistaina 28.4.2020 klo 18 seurakuntatalolla.

Kokouksen päättäminen

Skn § 21

Puheenjohtaja totesi valitusosoituksen ja päätti kokouksen klo 18.43.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet _____/_____